

A gyümölcsbokrok tavaszi kezelése

A PIROS ÉS FEKETE RIBISZKE EGYARÁNT KEDVELT GYÜMÖLCSÜNK. A NYUGALMI IDŐSZAK VÉGÉN, A RÜGYFAKADÁS ELŐTTI IDŐSZAKBAN ELVÉGZETT LEMOSÓ PERMETEZÉSSEL SZÁMOS KÁRTEVŐJÜK ELLEN VÉDEKEZHETÜNK.

DR. KOLEVA ROSZICA

A piros és fekete ribiszke egyaránt kedvelt gyümölcsünk. A nyugalmi időszak végén, a rügyfakadás előtti időszakban elvégzett lemosó permetezéssel számos kártevőjük ellen védekezhetünk. A piros és fekete ribiszke-bokrokon a levéltetvek (levélpirosító ribiszke-levéltetű, fekete ribiszke-levéltetű, kis ribiszke-levéltetű) téli tojásai, a közönséges takácsatka, a ribiszke gubacsatka és a kaliforniai pajzstetű lárvái jól gyéríthetők az olajtartalmú lemosó szerek használatával ebben az időszakban.

Fontos, hogy a kezelés előtt elvégzett metszés során távolítsuk el a gubacsatkával, a pajzstetűvel, valamint az üvegszárnyú ribiszkelepke által károsított vesszőket, mert a telelő egyedek ezzel is gyéríthetők. A gubacsatkák által fertőzött rügyek a fekete ribiszken könnyen felismerhetők, mert a szokásos méretüknek a többszörösére is megduzzadnak (1. kép). Szaporítóanyag vásárlásakor a ribiszke gubacsatka előfordulására is ügyeljünk, és fertőzött anyagot ne vásároljunk!

A ribiszkebokrok – a piros és a fekete egyaránt – elhanyagolt védelmük miatt a kaliforniai pajzstetű legkedveltebb tápnövényei közé tartoznak. Az üvegszárnyú ribiszkelepke elsősorban a fekete és a piros ribiszken károsít, de a köszméténi is előfordul. A nyugalmi időszakban elvégzett metszésekor a beteg, kirágott vesszőket közvetlenül a talaj felett vágjuk vissza. Áprilisban vizsgáljuk meg a bokrokat, hogy találunk-e gyengén hajító vesszőket. Ha igen, a későbbi kártétel megakadályozása érdekében távolítsuk el azokat.

A málna esetében rügyattanás előtt nyílik lehetőségünk utoljára az elmaradt metszési munkák elvégzésére, amelyek nemcsak termesztési szempontból fontosak, de növényvédelmi jelentőséggel is bírnak. E munkák során feltétlenül vágjuk ki a málna veszélyes kórokozóival (*didimel-lás, elzinoés és leptoszfériás vesszőfoltosságok, bottrítisztes betegség*) fertőzött vesszőket, amelyek a felületükön lévő foltokról, fekete pontszerű sza-

porítóképletekről könnyen felismerhetők. Fontos még a megvastagodásokkal és gubacsokkal tarkított vesszők eltávolítása is, amelyekben a málna-gubacsuszúnyog (2. kép) és a málna-karcsúdíszbogár telel át. A levágott, fertőzött részeket azonnal égessük el, hogy megakadályozhassuk a fertőzések további terjedését. Ezekkel az agrotechnikai ápolási módszerekkel a növények egészségi állapotát javíthatjuk és ellenállóbbá tehetjük azokat a betegségekkel szemben is.

A málna lombhullásának időszakában és nyugalmi állapotban kétszeri permetezés ajánlott réztartalmú szerekkel. Ügyeljünk arra, hogy a permetlé a vesszők teljes felületét befedje.

A vírusbetegségek (málnamozaik) elleni védekezés egyetlen lehetősége az egészséges szaporítóanyag használata, valamint a betegséget terjesztő levéltetvek elleni rendszeres védekezés. Málnamozaiknak több, a málnán és a szedren előforduló vírust neveznek.

A vírushajtás tüneteként mozaikszerű foltok jelennek meg a leveleken (3. kép).

Az agrobaktérium gyökérgolyvával (*Agrobacterium rubi*) fertőzött málnatöveket se használjuk fel telepítésre.

A zömmel kisüzemben termesztett málnát számos károsító veszélyezteti. A málna eredményes termesztésének alapvető feltétele a károsítók elleni hatékony védekezés, együtt a kiegészítő agrotechnikai módszerekkel, amelyek megelőző szerepük miatt nagyon fontosak.

A gyümölcsfák lemosó permetezésére engedélyezett növényvédő szerek

Készítmény (hatóanyag)	Hatásmód	Kultúra	Károsító	Dózis (g/10 l víz, ml/10 l víz)	Forg. kat.	M.v.i. (nap)	É.v.i. (nap)
RÉZTARTALMÚ KÉSZÍTMÉNYEK							
Bordói por réz (bordói keverék)	kontakt	almatermésűek	ágelhalás, levélfodrosodás	100 g	III.	0	10
		csonthéjasok szilva	vörösfoltosság				21
Bordóilé Neo SC Bordói keverék	kontakt	almatermésűek	tűzelhalás, varasodás, gombabetegségek (kivéve lisztharmat)	30-40 ml	III.	0	10
		csonthéjasok	baktériumos, gombabetegségek (kivéve lisztharmat)	30 ml			10
Cuproxat FW (350 g/l tribázikus rézszulfát)	kontakt	almatermésűek	gombabetegségek, tűzelhalás	40-50 ml	III.	0	10
		csonthéjasok	baktériumos és gombás eredetű ágelhalás, levéllyukacsosodás, levélfodrosodás, monília, gnomónia,	50 ml			21
		őszibarack	levélfodrosodás, levélfodrosodás	40-50 ml			21
				20-25 ml			21

A gyümölcsfák lemosó permetezésére engedélyezett növényvédő szerek (folytatás)

Készítmény (hatóanyag)	Hatásmód	Kultúra	Károsító	Dózis (g/10 l víz, ml/10 l víz)	Forg. kat.	M.v.i. (nap)	É.v.i. (nap)
Champion 2 FL (réz-hidroxid)	kontakt	almatermésűek	baktériumos és gombás eredetű ágelhalás, egyéb gombabetegségek (kivéve lisztharmat)	17,5-20 ml	III.	0	10
		csonthéjasok	tűzelhalás baktériumos és gombás eredetű ágelhalás, levélyukacsosodás, monília, gnomónia, tafrina	20-30 ml			21
		málna	vesszőbetegségek	17,5-20 ml			5
Funguran-OH 50 WP (réz-hidroxid)	kontakt	almatermésűek	baktériumos és gombás eredetű ágelhalás, egyéb gombabetegségek (kivéve lisztharmat), tűzelhalás	20-30 g	III.	0	10
		csonthéjasok	baktériumos és gombás eredetű ágelhalás, levélyukacsosodás, monília, gnomónia, tafrina	30-40 g			21
		bogyósok	levél- és vesszőbetegségek	20-30 g			5
Rézoxiklorid 50 WP1 (réz-oxiklorid)	kontakt	almatermésűek	baktériumos, gombás eredetű ágelhalás, egyéb gombabetegségek (kivéve lisztharmat)	20-26 g	III.	0	10
		csonthéjasok	tűzelhalás baktériumos, gombás eredetű ágelhalás, levélyukacsosodás, monília, gnomónia, tafrina	27-30 g			21
		bogyósok málna	levél- és vesszőbetegségek	17-20 g 30 g			21 5

A gyümölcsfák lemosó permetezésére engedélyezett növényvédő szerek (folytatás)

Készítmény (hatóanyag)	Hatásmód	Kultúra	Károsító	Dózis (g/10 l víz, ml/10 l víz)	Forg. kat.	M.v.i. (nap)	É.v.i. (nap)
RÉZ+KÉNTARTALMÚ GOMBAÖLŐ PERMETEZŐ SZER							
Bor-dóilé+Kén Neo SC (Bordói keverék + kén)	kontakt + gázhatás	alma, körte, birs, naspolya	varasodás, lisztharmat, tűzelhalás, egyéb gombabetegségek	40-50 ml	III.	0	10
		őszibarack, kajszli, szilva, meggy, cseresznye	baktériumos, gombás betegségek	40-50 ml			10
OLAJTARTALMÚ PERMETEZŐ SZER (LÉGZÉSGÁTLÓ HATÁS)							
Catane (paraffinolaj)	kontakt	alma, körte, kajszibarack, őszibarack, szilva, ringlő, cseresznye, meggy	pajzstetvek, piros gyümölcsfa-takácsatka, levéltetvek (tavaszi lemosó szerként)	100-250 ml	III.	0	21
RÉZ- + OLAJ-(+KÉN-) TARTALMÚ PERMETEZŐ SZER							
Olajos Rézkén réz (réz-oxiklorid) + kén + paraffinolaj	kontakt	alma, körte, birs, naspolya	baktériumos, gombás eredetű betegségek, levéltetvek, atkák, pajzstetvek (gyérítés)	300-400 ml r.p.e.	III.	0	nk
PORISZULFID KÉN- (+ OLAJ-) TARTALMÚ PERMETEZŐ SZER							
Nevikén Extra (poliszulfidkén+ paraffinolaj)	kontakt	gyümölcsös, szőlő	lisztharmat, pajzstetvek, levéltetőjások, körte-levélbolha ellen, ill. atka gyérítésre	250-500 ml	III.	0	nk
		ribiszke, málna, köszméte, fekete bodza	takácsatkák, levéltetvek, pajzstetvek	200-300 ml			nk
		szeder	szederatka	200-300 ml			nk

M.v.i.: munkaegészségügyi várakozási idő
É.v.i.: élelmezés-egészségügyi várakozási idő

nk: nincs korlátozás
A készítmények listája nem teljeskörű!